

Stichting Toneelgroep Maastricht

Geadviseerd subsidiebedrag: € 2.022.500

Gevraagd subsidiebedrag: € 3.159.300

Over de instelling

Stichting Toneelgroep Maastricht (hierna: Toneelgroep Maastricht), podiumkunsten, theater, Maastricht

Toneelgroep Maastricht is een middelgroot theatergezelschap dat locatievoorstellingen maakt in de eigen regio en met repertoirevoorstellingen door het land toert. Daarmee heeft ze een Limburgse worteling en een landelijke uitstraling. Naast de grotezaalvoorstellingen maakt de instelling ook voorstellingen voor de kleine en middenzaal en is ze veelvuldig betrokken bij regionale culturele initiatieven. Toneelgroep Maastricht wil een breed en groot publiek bereiken vanuit de overtuiging dat theater een verbindende en troostende functie heeft, omdat het, zoals zij schrijft, ons doet nadenken over onszelf en de ander.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.12 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Toneelgroep Maastricht een subsidiebedrag toe te kennen van € 2.022.500.

De raad oordeelt positief over de aanvraag van Toneelgroep Maastricht. Na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie, adviseert hij een lager subsidiebedrag toe te kennen dan aangevraagd. Hij verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In subsidieperiode 2021 - 2024 heeft Toneelgroep Maastricht stevige ambities getoond die ze grotendeels heeft waar gemaakt. De raad vond de kwaliteit van de voorstellingen echter wisselend. De instelling maakte twee soorten grote voorstellingen: een toerende, traditionelere repertoirevoorstelling en een grote locatieproductie in de regio. Hoewel de individuele profielen van de twee soorten voorstellingen in principe helder waren, was het de raad niet duidelijk hoe deze zich verhielden tot het artistieke profiel van het gezelschap.

Ook voor de komende subsidieperiode vindt de raad het artistieke profiel van Toneelgroep Maastricht niet goed uit de aanvraag naar voren komen. De instelling benoemt veel makers, theatervormen en disciplines (waaronder een televisiedocumentaire, een bioscoopfilm en een opera), maar laat onbenoemd hoe dit alles artistiek verbonden is met en aansluit bij het profiel van de instelling. De artistieke visie is bovendien enigszins mager en generiek geformuleerd: voorstellingen vertrekken volgens de instelling vanuit een mensbeeld in plaats van een wereldbeeld, door mensen centraal te stellen die worstelen met de thema's van vandaag.

De instelling licht haar artistieke plannen summier toe, waardoor de raad zich hier moeilijk een oordeel over kan vormen. Voor de repertoirevoorstellingen kiest de instelling in subsidieperiode 2025 - 2028 onder meer de klassiekers 'Oom Wanja', 'Drie zusters' en 'Hamlet', maar ze licht deze keuze vrijwel niet toe. De grote muziektheaterproducties in de regio zijn in het geheel nog onbekend, naar eigen zeggen vanwege de aard van de producties en de revolverende werking ervan. Hierdoor is de oorspronkelijkheid van deze plannen niet te beoordelen.

Het vakmanschap van Toneelgroep Maastricht is van hoog niveau. Niet alleen waren de toerende grotezaalvoorstellingen in subsidieperiode 2021 - 2024 vaardig gemaakt, ook werd daarin zonder uitzondering gewerkt met casts met zeer goede acteurs. De raad gaat ervan uit dat dit in de subsidieperiode 2025 - 2028 niet anders is. De lokale spektakelmusicals hadden een grote zeggingskracht door de manier waarop de instelling lokale thematiek verwerkte tot voorstellingen voor een groot publiek in de regio, bij wie deze thematiek zeker resoneerde. Juist daarom vindt de raad het teleurstellend dat er voor subsidieperiode 2025 - 2028 nog geen concrete plannen of thema's zijn opgenomen. Hij kan de zeggingskracht van de plannen daardoor niet beoordelen.

De raad waardeert de toevoeging van Ozan Aydogan aan de makersgroep en het doorstromen van Zorba Huisman naar een vaste positie binnen het gezelschap. Ook verbindt het gezelschap Letizia Rompelberg aan zich om te werken met verhalen uit de regio. Het is opvallend dat de instelling nergens reflecteert op het aan- en aftreden van Jouman Fattal als lid van de artistieke leiding in subsidieperiode 2021 - 2024.

Op het gebied van talentontwikkeling heeft de instelling goede connecties met de Toneelacademie in Maastricht en ze draagt met VIA ZUID bij aan TalentLab. Ook gaat Zorba Huisman, die eerder een talentontwikkelingstraject bij de instelling volgde, een voorstelling maken voor de grote zaal. Hoe zij daarin wordt begeleid is niet beschreven. Ook mist de raad een visie op de borging van de begeleiding van makers naar de grote zaal en namen van nieuwe makers of een profiel van potentiële makers die daarin de komende jaren worden begeleid. De instelling

vraagt aan als groot theatergezelschap en dient daarom volgens de regeling een beleid te voeren dat doorstroming van talent naar de grote zaal bevordert.

Maatschappelijke betekenis

Toneelgroep Maastricht heeft in voorgaande subsidieperiodes een belangrijke positie opgebouwd in het Limburgse culturele landschap. Ze was daar heel zichtbaar en werkte veel samen met andere instellingen in de regio. Met de onderwerpkeuze van de kleinere voorstellingen en de grote locatieproducties sloot de instelling aan bij wat er in de regio speelde. De ontwikkeling die Toneelgroep Maastricht op het gebied van (culturele) diversiteit heeft doorgemaakt vond de raad echter te klein.

De maatschappelijke betekenis van Toneelgroep Maastricht is in subsidieperiode 2025 - 2028 met name gelegen in de manier waarop ze zich in de regio profileert, zowel met de gekozen thematieken als in de samenwerking met lokale culturele partners. Op beide gebieden toont de instelling zich goed geworteld in de regio en in de samenwerkingen vervult ze een spilfunctie in de regio.

Toneelgroep Maastricht heeft een nieuwe educatie- en inclusieafdeling opgericht. Samen met jeugdtheatergezelschap Het Laagland maakt ze ieder jaar een klassenvoorstelling. Met de Maastrichtse theaterschool De Zuiderlingen maakt ze jaarlijks een jongerenproductie.

In de plannen voor de subsidieperiode 2025 - 2028 laat de instelling op het gebied van diversiteit en inclusie vooruitgang zien. Waar het gezelschap de vorige periodes nog erg hing op de tweekoppige artistieke leiding die weinig divers was, ontstaat door het opnemen van nieuwe makers in de artistieke gelederen meerstemmigheid, zowel in het team als in de verhalen die het team vooral in de middenzaal gaat maken. Met betrekking tot haar personeel beschrijft de instelling voldoende hoe ze haar diversiteitsbeleid vormgeeft.

Toneelgroep Maastricht gaat in haar aanvraag voldoende in op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. Zo gaat de instelling in de aanvraag voldoende in op sociale veiligheid. Op afspraken over honorering wordt in de aanvraag ook voldoende ingegaan. De instelling volgt de cao Toneel en Dans.

Toegankelijkheid

Toneelgroep Maastricht maakte in subsidieperiode 2025 - 2028 voorstellingen voor een groot publiek en bereikte dat ook. Het is de raad niet duidelijk of het publiek van de locatieproductie zijn weg wist te vinden naar de producties in het theater en vice versa.

Ook in de subsidieperiode 2025 - 2028 verwacht Toneelgroep Maastricht een groot en breed publiek te bereiken. Ze leunt hiervoor opnieuw op de pijlers van de

grootschalige spektakelmusicals in de regio en op bekende repertoiretitels met een mooie cast die op veel plekken in het land te zien zijn. De raad heeft er vertrouwen in dat de instelling dit grote publiek hiermee ook zal bereiken. Toneelgroep Maastricht heeft zich ontwikkeld tot een sterk merk. Of en hoe er uitwisseling van publiek mogelijk is tussen de twee pijlers wordt niet beschreven.

Toneelgroep Maastricht heeft een sterk reisbeleid. Niet alleen bereikt ze heel veel plekken in het land, ook binnen de eigen regio zijn de activiteiten goed gespreid. Zo heeft ze bijvoorbeeld aandacht voor Noord-Limburg, een regio die op cultureel gebied vaak minder goed wordt bediend.

Uit de aanvraag wordt niet duidelijk wie precies het publiek van Toneelgroep Maastricht is en hoe de instelling denkt over verbreding en diversifiëring van het publiek. De raad denkt hier niet alleen aan culturele diversiteit, maar zeker ook aan diversiteit op het gebied van opleidingsniveau en sociaaleconomische positie. Hij mist een reflectie hierop. Wel noemt Toneelgroep Maastricht een aantal partners waarmee ze een breder publiek hoopt te trekken, zoals educatie-instellingen en andere culturele instellingen.

Bedrijfsmatige gezondheid

De raad was en is onder de indruk van het ondernemerschap en het publieksbereik van Toneelgroep Maastricht. In subsidieperiode 2021 - 2024 had ze stevige groeiambities die ze grotendeels heeft waargemaakt, mede dankzij haar creatieve ondernemerschap. Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat de instelling financieel gezond is.

Toneelgroep Maastricht vraagt aan als groot theatergezelschap. Bij de gemeente Maastricht en de provincie Limburg heeft de instelling dit keer ook meer subsidie aangevraagd. Toneelgroep Maastricht legt onvoldoende uit waarom zij de grotere bijdrage van het Rijk nodig heeft. Als belangrijkste argument noemt de instelling dat ze in subsidieperiode 2021 - 2024 feitelijk al opereerde als een grote theaterinstelling en dat dit financieel niet langer houdbaar is. Dit is echter geen argument voor het beoordelen van de instelling als grote instelling. Het is, volgens de raad, de keuze van de instelling zelf om meer te doen dan financieel mogelijk is. De instelling wil met het extra budget de artistieke autonomie en de inclusiviteit en diversiteit van de instelling vergroten, maar het is de raad niet duidelijk waarom hiervoor meer budget nodig zou moeten zijn, aangezien dit andere middelgrote gezelschappen ook lukt.

Toneelgroep Maastricht beschrijft hoe ze de principes van de Governance Code Cultuur vormgeeft en onderbouwt dit goed.

Geografische spreiding

De instelling is gevestigd in Maastricht. Binnen de categorie Theater wordt een goede geografische spreiding gerealiseerd op basis van de betreffende bepaling in de regeling.